

LÄÄNE-HARJU VALLALEHT

MÄRTS 2025 | NR 2 (78) | WWW.LAANEHARJU.EE | LAANEHARJUVALD

Haridusvõrgu korrastamine Lääne-Harju vallas

E fktiivne haridusvõrk kujutab endast sellist koolide ja lasteadeade võrgustikku, kus oleks tagatud õppekoht kõikidele omavalitsuses elavatele lastele, õpe oleks kvaliteetne ning lasteasutuste täituvus oleks 90–100% vahel. Lisaks on oluline, et asutused asuksid lastele lähedal. Eelmises lehes ilmunud ülevaatlükust valla asustusstruktuurist joonistusid kenasti välja **Lahepere lahe** ja **Haapsalu maantee** piirkonnad, kus elab kokku 87% valla rahvastikust. Sellest tulenevalt on kujunenud ka Lääne-Harju valla koolide ja lasteadeade asukohad. Paratamatult omab näitaja „lastele lähedal“ erinevates valla piirkondades väga erinevat tähendust. Kui Lahepere lahe piirkonnas, kus elab ligi kaheksa tuhat inimest, paikneb 6-kilomeetrise raadiusega sõõris neli koolimaja, siis hajaasustuspiirkonda teenindavas Harju-Risti koolis on kõige kaugemas külas elava lapse koolitee pikkus lausa 18 km. Riiklikult on paika pandud, et koolikohustusliku õpilase koolitee pikkus ei või olla pikem kui 3 km jalgsi käies ning ühiskondlikult on kokku lepitud ühistranspordiga kooli jõudmise mõistlik aeg on kuni 60 minutit.

Lääne-Harju valla sündides 2017. aastal oli vallas kokku 9 koolimaja ja 1587 koolikohaga, keskmise täituvusega 70%. Koolide täituvused varieerusid 27%-st Ämari ja 35%-st Klooga kuni 118%ni Laulasmaa koolimajas. Täna on Lääne-Harju vallas kokku 7 koolimaja 1643 koolikohaga. Õpilaste arv koolides on vahemikus 100 kuni 313. Padise koolis on õpilaste arv kasvanud 63 õpilaselt 100-ni ning Klooga koolis 38-lt 124 õpilaseni.

Kool	Kohtade arv 2024	Täidetud kohti 2024	Vabu kohti	Täituvus 2024	Laste arvu muutus vs 2018
Laulasmaa Kool	346	313	33	90%	55
Vasalemma Põhikool	151	131	20	87%	9
Risti Kool	142	120	22	85%	34
Paldiski Ühisgümnaasium	314	251	63	80%	18
Lodijärve Kool (Klooga)	173	124	49	72%	86
Paldiski Vene Põhikool	312	192	120	62%	4
Padise Põhikool	205	100	105	49%	37

Koolivõrgu korrastamist alustasime 2019. aastal Ämari venekeelse 27%-lise täituvusega kooli sulgemisest ning õpilaste suunamisest Paldiski venekeelsesesse kooli. Paldiski Vene Põhikoolis toimub üleminek

Paldiski hariduslinnaku arhitektuurivõistluse võitis ideekavand „Pixel“ arhitektuurbüroolt Pluss Arhitektid. Autorid Tanno Tammesson, Gunnar Kurusk ja Elis Märks.

estikeelsele õppele. Riiklikult on küll ette nähtud, et üleminek toimub järk-järgult – esmalt 1. ja 4. klassi osas, järgmisel õppeaastal 1., 2. ja 4., 5. klassi baasil jne. Lääne-Harju vald langetas otsuse, et Paldiski Vene Põhikoolis üleminekuperioodil esimesi klasse enam ei avata.

Samaaegselt käivitus teises äärmuses paralleelne protsess s.t lahendada tuli Laulasmaa Kooli ülerahvastatuse väljakutse. Selleks ehitati välja kooli juurdeehituse koos kauaoodatud spordisaaliga. Täna on Laulasmaa Koolis 346 õppekohta ning koostoiimes koolipiirkonda määramise õigusaktiga on kooli täituvus kontrolli all.

Keila vallas langetati enne Lääne-Harju valla sündimist 2016. a otsus liita üheks kooliks Laulasmaa 9-klassiline ning Klooga ja Lehola 6-klassilised koolid. Nimelt tõi see juriidiliselt kaasa olukorra, kus Lehola ja Klooga 6. klassi õpilastele tuli tagada koht 7. klassis Laulasmaa majas. Seetõttu tuli langetada otsus, kas muuta põhikooliks Klooga või Lehola kool. Otsus langes Klooga kooli kasuks eeskätt rahvastiku dünaamikast lähtuvalt. Arvestati ka asjaolu, et Lehola koolimaja asus lasteaiaks ehitatud hoones, mida põhikooliks ümber ehitada oleks oluliselt kulukam. Täna on Kloogal asuv Lodijärve Kool jõudnud kasvada juba 8-klassiliseks. Järgmisel aastal saavad kõik klassid täis ning eeldades, et esimesse klassi astub taaskord täisklass lapsi, siis saavutab koolimaja täituvus 85%.

Ees ootab veel töö Padise kooli täituvuse parandamise nimel. Viimase kahel aastal on esimesse klassi astujate arv hüppeliselt kasvanud. Kui kooli 3.–9. klassides õpib keskmiselt 9 õpilast, siis esimeses ja

JUHTKIRI

Meie kooli areng –
samm tulevikku

Nele Lavrikov

Lodijärve kooli direktor

Alustasin 2021/22. õppeaastal Klooga kuueklassilises koolimajas tööd õppejuhina. Tegu oli väikese armsa kogukonnakooliga, kus õppis vaid 58 õpilast. Lapsevanemate soov oli, et Kloogal võiks olla põhikool, et lapsed ei peaks pärast 6. klassi siit lahkuma. Selle mõttega läksin koolipidaja jutule ning 2022/23. õppeaastal hakkasime tegema ettevalmistusi iseseisvaks põhikooliks. See oli suur ja vastutusrikas otsus, mida toetasid õpetajad, lapsevanemad, õpilased ja koolipidaja. Koolipidaja toetusega kaasnes ka juurdeehituse planeerimine. 2023. aasta kevadel algas põnev projekteerimise periood. Olime õpetajatega külastanud mitmeid kaasaegseid koolimaju ning kogunud ideid oma kooli tarvis. Pean tunnistama, et arhitekt arvestas maksimaalselt kõigi meie lennukate mõtetega.

Paralleelselt koolimaja projekteerimisega taotlesime Lodijärve Koolile koolitusluba, mille saime 2023. aasta kevadel. Oi seda rõõmu! Seejärel algas tõsine töö – vaja oli leida kolmanda kooliastme õpetajad, täiendada õppevahendeid ning olla valmis 7. klassi avamiseks. Eelmise aasta veebruaris piirati ehitusala aedadega ja kopp löödi maasse. Oleme ülimalt tänulikud meie õpilastele, vanematele ja õpetajatele, kes on olnud nii mõistvad ja kannatlikud. Tänavu oleme olnud ruumide poolest väga kitsastes oludes. Suured tänud meie naabermajale, kes oma ruume kasutada lubas. Vähem kui aastaga on juurdeehitus valmis ning peale vaheaega saavad õpilased uude majja. Meie õpilaste arv on tänaseks kahekordistunud ning tuleval sügisel lisandub veel 9. klass. Siis saame ametlikult tähistada põhikooliks kujunemist.

Põhikooliks kasvamine on oluline samm, sest see võimaldab lastel jätkata haridusteed tuttavas ja turvalises keskkonnas. Kooli kasvamine mõjutab ka tervet kogukonda. Rohkem klasse tähendab elavam koolielu, suuremat osalust kogukonnaüritustel ja tugevamat sidet kohalike peredega. Koostöö lapsevanemate, õpilaste ja kooli vahel muutub veelgi olulisemaks, et tagada sujuv areng ja kõigi heaolu. Selle muutuse edukuse võtmesõna on ühtsus. Kui teeme koostööd, suudame kujundada Lodijärve Koolist tugeva ja kaasaegse hariduskeskuse, mis vastab nii tänaste kui ka tulevaste õpilaste vajadustele. Põhikooliks kasvamine on suur samm edasi, mis loob meie lastele kindlama ja mitmekesisema haridustee ning tugevdab kogukonda.

Usume, et see areng avab paremad võimalused nii õpilastele kui ka õpetajatele ning anname endast parima, et see protsess kulgeks sujuvalt ja tulemuslikult. Koos suudame teha suure sammu tulevikku! ●

teises klassis on vastavalt 16 ja 20 õpilast ning prognoosi järgi on järgmisel aastal esimesse klassi astumas sama suurusjärgk lapsi.

Samuti on mõistlik vaadata üle koolikorraldus Paldiskis olukorras, kus üleilmne eestikeelsele õppele on edenemas ning peagi on terendamas hetk, mil linnas on sisuliselt kaks eestikeelset kooli.

Põhihariduses on tehtud suur töö, kuid gümnaasiumi osas on suuna hoidmine keerulisem, kuna riigigümnaasiumide reform on pikalt venima jäänud ja selgeid seisukohti omavalitsustele riigi poolt siiani ei ole. Püüame omalt poolt teha kõik endast oleneva, et gümnaasiumiharidus valda püsima jääks. Oleme läbi viinud arhitektuurivõistluse Paldiskisse hariduslinnaku rajamiseks, jätkame detailplaneeringu koostamisega ning usume, et tihedas koostöös Haridusministeeriumi ja teiste ministeeriumidega jõuame ühisele arusaamisele.

Lasteaiakohtade tagamisel oleme samuti püüdnud talitada nii efektiivselt kui võimalik. 2017. aastal toimus lasteaiateenuse pakkumine üle valla 8 hoones ning abiks oli ka üks lastehoid Laulasmaa piirkonnas. Täna on juurde loodud 98 kohta Laulasmaale, 17-kohaline lasteaed Karjakülla ning 20 kohta lisandus Padisele. Lehola lasteaia hoones lõpetanud kooli ruumides juba tegutseb 12-kohaline väikerühm ning kavas on rajade lisaks veel 2 aiarühma kokku 40 lapsele. Olulist laiendamist vajab veel 55 kohaga lasteaed Kloogal, kus elab üle 1000 inimese. Samas oleme Rummu ja Paldiski Sipsiku lasteaias pidanud vahepeal rühmi sulgema. Ümberkorralduste tulemusena on lasteaedade täituvus võrreldes 2017. aastaga tõusnud 82%-lt 94%-ni, kusjuures samal ajal on kohtade arv tõusnud 688-lt 728-ni.

Lasteaed	Kohtade arv	Täidetud kohti	Vabu kohti	Täituvus	Kohtade muutus
Klooga	55	55	0	100%	0
Karjaküla	17	17	0	100%	17
Padise (Padise+HR)	125	123	2	98%	20
Lehola	62	61	1	98%	12
Laulasmaa	194	184	10	95%	98
Naerulind	103	94	9	91%	0
Sipsik	72	63	9	88%	-42
Rummu	64	55	9	86%	-48
Vasalemma	36	30	6	83%	0

Vähem olulised ei ole hariduse kontekstis ka pingutused, mille tulemusena on valminud uued spordisaalid Laulasmaale ja Kloogale, uus staadion Vasalemma, liikuma kutsuvad terviserajad Kloogal, Padisel, Vasalemmas ning muu atraktiivne aktiivust innustav väliruum Leholas, Rummul, Karjaküllas, Paldiskis ja mujal. Lisaks on täna projekteerimisfaasis pikalt oodatud vaba aja ja sportimisvõimalusi pakkuv tegevuspark Laulasmaa kooli juurde.

Viimastel aastatel on tulnud teha nii keerulisi kui lihtsamaid otsuseid, kuid alati on olnud fookuses lapsed ja nende võimalus õppida jätkusuutlikus haridussüsteemis, kus lisaks tavalisele koolipäevale on võimalus tegeleda ka huvitegevusega. ●

ERKI RUBEN

Lääne-Harju abivallavanem

Jaauarikuus **sündis** vallas **6 last** – **3 poissi** ja **3 tüdrukut**.

Suri **23 inimest**.

Valda saabus elama **80 uut elanikku**, nendest Laulasmaale saabus **18**, Klooga alevikku **12** ja Paldiskisse **24** uut elanikku.

Vallast **kolis** ära **52 inimest**.

Valla elanike arv **suurenes** jaauaril **11 inimese võrra**.

1. veebruari seisuga on valla elanike arv **13 828 elanikku**.

Laulasmaa Kooli õpilased noppisid riigikohtu kaasuskonkursil kõrge tunnustuse

10. jaanuaril toimunud riigikohtu 105. aastapäevale pühendatud kaasuskonkursi tänuaktusel tunnustati Eesti parimaid õigusteemaliste õpilastööde autoreid ja nende juhendajaid. Eriliseks tegi selle aasta konkursi Laulasmaa Kooli õpilaste silmapaistev esinemine – nende loovtöö pälvis põhikooli arvestuses esikoha. Lisaks saadi ka prokuratuuri eripreemia.

Noored õigusemõistjad proovilepanekul

Juba 20. korda toimunud riigikohtu kaasuskonkurss pakkus koolinoortele võimalust panna end proovile kohtuniku rollis. Osalejad said lahendada kolme erinevat õigusteemalist juhtumit: avaliku koosoleku õiguspärasus, riigireetmine ning kahju hüvitamise nõuded. Tööd sai esitada nii kirjalike kohtulahenditena kui ka loovamas vormis. Kokku esitati konkursile ligi 100 tööd, millest 42 paremat jõudis hindamiskomisjoni ette.

Laulasmaa Kooli võidutöö paistis silma loovuse ja originaalsusega

Põhikooli arvestuses saavutasid esikoha Laulasmaa Kooli õpilased Miia-Li Kõusson, Trini-Li Kõtsi, Bettan Kindel, Terje Hagala, Angela Lepp ja Eleanora Piir. Nende juhendaja oli Terje Urbanik. Lisaks tunnustas prokuratuur eripreemiaga Enry Tasat ja Ksendra Halopit, kelle juhendajaks oli samuti Terje Urbanik.

Võidust teada saades valitses noortes hetkeks segadus. „Kui võitjad välja kuulutati, siis läks hetk aega ja Eleanora küsis, et oot, mis koha me saime ka? Kolmanda? Ning kõik ühest suust vastasid talle: „Esimese!““ meenutas juhendaja Terje Urbanik naerdes.

Ka eripreemia saanud Enry reaktsioon jäi õpetajale eredalt meelde. „Ta on meil selline tõsisem poiss. Kuulas ja oli näha, kuidas tema suu nurgad vaikselt venisid ja venisid suureks naerutuseks,“ kirjeldas Terje hetke, kui tunnustused jagati, ja lisab: „ning Ksendra silmad löid iga sekundiga järjest rohkem särama.“

Noored koos juhendajaga.

FOTO: KRISTIINA VÄHK

Õpilased räägivad oma kogemusest

Trini-Li kirjeldas saavutust suure uhkuse ja rõõmuga: „Esimese koha saavutamine oli suur au ja uhkus! Teada, et just meie olime Eesti põhikoolide seast parimad kaasuse tegijad, oli väga eriline tunne. Oleme äärmiselt tänulikud õpetaja Terjele, kes meid juhendas. Oma tulemusega ja töö tegemise protsessiga jäime väga rahule – ka koostöö sujus väga hästi!“

Ka Ksendra jagas oma muljeid: „Väga uhke tunne oli! Meie töö kohta öeldi, et see oli originaalne idee, ja see tegi eriti rõõmsaks.“

Laulasmaa Kooli õpilaste edukas esinemine näitab, et loovus ja õigusteemade mõistmine võivad käia käsikäes. Noored õiguslahendajad tõestasid, et seadused ei pea olema pelgalt kuivad paragrahvid, vaid neid saab käsitleda ka loominguliselt ja põnevalt. ●

KRISTIINA VÄHK

Laulasmaa Kooli huvijuht

Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Kooli tegemisi

Jaanuari keskel avati Toompea lossis Eesti Kunstikoolide Liidu suurprojekt „101 modelli“ näitus, mis portreerib riigikogu liikmeid õpilaste silme läbi. Näitusel on eksponeeritud ka meie kooli kunstiosakonna õpilase Lisett Sikkari töö „Vladimir Arhipov“.

Jaauarikuus valmis projekti „Mängime koos“ käigus kuus orkestri seadet eesti heliloojate loomingule, mis võimaldab erinevate suurustega kollektiividel rohkem eesti muusikat esitada. Orkestriseadete autor on helilooja Kristo Matson.

Kuuendal veebruaril toimus Paldiski Vene Põhikoolis löökpilliõpilaste tähtsündmus „Lööklaine“, kus löökpillide õpilased näitasid, mida nad oskavad ja suudavad, ning toimusid ka põnevad töötoad. Lisaks pakkus särav solist Maria Rohtas kena kontserdi ning Riina Rüütelmaa juhendamisel kõlasid Tabasalu rivitrummarite esitlused. Neile, kes soovisid muusikamaailmast veel rohkem teada, tutvustasid Klaas Schippers löökpille ning Martin Haljas rütmimuusikat.

Teine poolaasta töötab muusika- ja kunstide koolil olema tihe, sest veebruarikuus algasid ettevalmistused erinevateks konkurssideks. ●

KADI TREPP

Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Kooli koolielu korraldaja

Lisett Sikkari oma tööga, mis kannab nime „Vladimir Arhipov“. FOTO: ERAKOGU

Laulasmaa Kool pälvis EKA Design Showcase tunnustuse

Eesti Kunstiakadeemias toimus 23. jaanuaril ettevõtluse koostööprogrammi Laetus raames EKA Design Showcase gala ja seda tähistava näituse avamine. Juba kaheksandat korda toimunud Design Showcase tutvustas parimaid ja põnevamaid taaskasutuse ning kestliku disaini projekte, mis on valminud EKA disainiteaduskonna koostöös mitmete rahvuslike uhkuste, suurettevõtete ja organisatsioonidega.

Kahe võitja kõrval märgiti ära „Innovatsiooniga LAETUD disaini“ sotsiaalse disaini arendusprojekt „Laulasmaa Kooli õueala disainimine multifunktsionaalseks ruumiks“, mille autoriks on sotsiaalse disaini magistrant ja Laulasmaa Kooli huvijuht Kristiina Vähk, koostöös Laulasmaa Kooli, arhitektide ja kogukonnaga. Lisaks pälvis Kristiina disainiteaduskonna magistriõppe stipendiumi „Õpi ja sära“.

Kristiina projekt Laulasmaa Kooli õueala

arendamisest sai alguse kolmanda semestri disainistuudio projektist, mille eesmärk oli arendada oskusi, mis võimaldavad aktiivselt osaleda ümbritseva kujundamises, märgata probleeme ja võtta initsiatiivi positiivsete muutuste elluviimiseks. Selle tulemusena soovitakse näha disainereid, kes ei vaata passiivselt pealt, kui lihtsustult öeldes asjad viltu lähevad.

Kristiina jätkab projekti edasiarendamist magistritöö raames, tehes koostööd Laulasmaa Kooli, arhitektide ja eeskätt kohaliku kogukonnaga. Laulasmaa Kooli õueala arendamise projekt on hea näide sellest, kuidas disain saab aidata kaasa valla haridusametuste ja avaliku ruumi parendamisele. Kuna Laulasmaa Kool on üks kiiresti kasvavaid koole Lääne-Harju vallas, on oluline leida lahendusi, mis toetavad nii õpilaste heaolu kui ka mitmekesist õppetööd. Projekti raames kaasatakse aktiivselt koolipere, lapsevanemaid ja kogukonda, et leida parimad

lahendused õueala mitmekesistamiseks. Selline koostöö põhinev lähenemine võiks innustada ka teisi valla koole ja kogukondi panustama oma avaliku ruumi arengusse.

Kristiina eesmärk on kujundada kooliõuealadest mitmekesised ja funktsionaalsed ruumid, mis toetavad nii õppimist, mängimist kui ka lõõgastumist, kasutades sealhulgas taaskasutusmaterjale ja kaasates kogukonda aktiivselt panustama.

Design Showcase on saanud oluliseks platvormiks, kus esitletakse innovaatilisi ja mõjuvaid disainiprojekte, mis suudavad pakkuda lahendusi tänapäeva ühiskondlikele ja keskkondlikele väljakutsetele. Kristiina töö tunnustamine toob esile sotsiaalse disaini olulisuse ning selle potentsiaali luua kestvaid ja kaasavaid lahendusi avalikus ruumis. ●

KRISTEL KUURA

Keeleõpetajate Erasmus+ seminar Dublinis

Sain ühena kolmest Eesti keele õpetajast võimaluse osaleda 26.–29. jaanuaril Dublinis toimunud Erasmus+ projektis „LinguaLearners: European Classrooms“. Projekti kaasati 46 keeleõpetajat 17 erinevast Euroopa riigist, eesmärgiks oli vahetada kogemusi ja ideid selle kohta, kuidas kaasata erineva kodukeelega õpilasi klassiruumis. Kolme päeva jooksul toimunud töötubades jagasime erinevaid õpetamismeetodeid, positiivseid ja negatiivseid lugusid oma praktikast ning õppisime üksteiselt uusi ja põnevaid lähenemisviise. Samuti külastasime Dublini äärelinnas asuvat kooli, kus õpivad õpilased väga erinevatest kultuuridest ja keelekeskkondadest (sealhulgas ka Eesti päritolu õpilased). Kuigi riigiti ja kooliti on praktikad ja suunad mõneti erinevad, on laste mured võõras keeles õppides siiski sarnased. Koos arutledes on võimalik leida parimaid lahendusi, kuidas oma õpilasi toetada. Minu jaoks oli väga inspireeriv kohutada õpetajatega, kes seisavad silmitsi sarnaste väljakutsetega nagu meie oma väikeses koolis. Sain projektist mitmeid uusi teadmisi ja oskusi, mida endaga kaasa võtta ning oma töös rakendada. Samuti sain mitmeid kontakte üle Euroopa, et tulevikus kolleegide ja õpilaste kaasatus erinevates projektides osaleda.

Õpetajana on minu jaoks väga oluline astuda välja igapäevasest rutiinist ja leida mõttekaaslasid ka teistest riikidest. Olen väga tänulik

FOTO: ERAKOGU

selle võimaluse eest ning lootan, et saan tulevikus veel sarnastest projektidest osa võtta. Olen tänulik, et Erasmus+ programm ja Eesti Haridus- ja Noorteamet rahastavad selliseid projekte, pakkudes õpetajatele võimaluse hetkeks igapäevasest rutiinist välja astuda, enda silmaringi avardada ja mõttekaaslasid ka kaugemalt leida. Tänapäeva maailmas on üha olulisem, et õpetajad oleksid avatud uutele ideedele ja lähenemisviisidele. Erasmus+ projektid on suurepärane võimalus õppida teistelt õpetajatelt, jagada oma kogemusi ning saada uusi teadmisi, oskusi, inspiratsiooni ja motivatsiooni, et selles väljakutseid pakkuvast ametist hästi toime tulla. Iga õpilane on väärtuslik ja on oluline luua neile

võimalus areneda ja õppida neile parimal moel. Enda õpilastele tõin lisaks puhanud ja motiveeritud õpetajale tagasi idee leida endale keeleharjutamiseks sõbrad mõnest toredast välismaa väikesest koolist. Selle mõtte võtsid õpilased suure rõõmuga vastu.

Soovitan väga kõigil õpetajatel, hoolimata õpetatavast aineist, keeleoskusest või hirmust kolleegidele liigset lisakoormust tekitada aegajalt oma koolihoovist veidi kaugemal käia, kogemusi vahetada ja inspiratsiooni ammutada, et kõik kogetu oma kolleegidele ja õpilastele tagasi tuua. ●

KERTTU LOHU

Lodjjarve Kooli õpetaja

Tähistame Raamatu juubeliaastat

Aasta 2025 on eriline, sest tähistame Eesti Raamatu 500. juubeliaastat. Raamatu Aasta kestab 30. jaanuarist 2025 kuni 14. märtsini 2026, ehk eesti kirjanduse päevast (A. H. Tammsaare sünnipäevast) kuni emakeelepäevani (K. J. Petersoni sünnipäevani).

Raamatud on meie kaaslased ja õpetajad; nad avardavad meie maailmapilti, viivad meid ajas tagasi ja tulevikku. Iga raamat on kui sõber, kellega jagame mõtteid, unistusi ja tarkusi. Meie emakeelne kirjandus on aare, mis peidab endas rikkalikku pärandit ja sügavat tarkust.

Juubeliaasta toob meieni palju erilisi hetki ja üritusi, kus saame pöörata erilist tähelepanu meie oma kirjanikele ja lugemiskultuurile. Tõstame esile Eesti raamatu väärtuse, meenutame neid autoreid, kelle lood on kandnud edasi meie rahva ajalugu, tundeid ja mõtteid. Eriti oluline on see hetk, et tunnustada meie emakeelt, mille kaudu me mõtleme, armastame ja loome.

Raamatud on meie aknad maailma, kuid samas ka peegel, mis aitab meil end paremini mõista. Kõik need lood, mis on kirja pandud eesti keeles, kannavad edasi meie rahva identiteeti ja minevikku, olles samal ajal kõigile lugemiseks avatud ukseid igasugustesse tarkustesse ja unistustesse.

Raamatukogudes eksponeerime juubeliaastal vanemaid Eesti raamatuid ja väljaandeid, tuues esile nende aja ning väärtuse. Ajaloolised teosed, mida aeg on puudutanud, kuid mille väärtus jääb ajas igavesti alles.

Samuti anname hoogu tegevustele, mis ühendavad inimesi läbi lugemise. Kohtumised kirjanikega – need on kõik võimalused, et tuua raamatud ja lugemine lähemale igasse piirkonda ja igasse kodusse.

Emakeel ja Eesti kirjandus – meie rikkus ja tulevik

Kui räägime Eesti kirjandusest, räägime tihti vabadusest, õiglusest ja kodumaast, aga ka inimeste igapäevaelu ja hinge värvidest.

Meie kirjanduse rikkus peitub selles, kuidas need lood suudavad kõnetada inimesi igas ajastus. Alates eesti rahvaluulest kuni kaasaegse proosani – iga tekst on kui jälg, mis viib meid sügavamale meie kultuuri keele kaudu.

Kuid mis saab lugemise tulevikust? Kuidas tehnoloogia muudab lugemise kogemust ja milliseid väljakutseid see toob? Tänapäeva maailmas, kus ekraanid ja digitaalne info domineerivad, on tähtis, et me hoiaksime lugemisrituaali elus. E-raamatud ja heliraamatud pakuvad uusi võimalusi, kuid ei tohi unustada, et raamat kui füüsiline objekt on omaette kunstiteos. See, kuidas paber, trükk ja kaanepilt kokku liidavad autori ja lugeja maailma, on oma moodi maagia, mida digitaalne formaat ei suuda täielikult asendada.

Tulevikus on kindlasti ruumi ka uutele lugemismugavusi loovatele lahendustele, kuid oluline on, et me ei kaotaks lugemise elulist tähtsust. Ükskõik, kas loeme raamatuid paberil, ekraanil või kõrvaklappide

kaudu – nad on ikkagi meie mõttekaaslased, meie õpetajad ja meie sõbrad. See, kuidas me suhtume lugemisse, kuidas me seda väärtustame ja kuidas me innustame nooremat põlvkonda lugema, määrab meie kultuuri tuleviku.

Kasutagem seda juubeliaastat, et taas avastada lugemise ilu ja tähtsust, jagada lugemismuljeid, suhelda autoritega ja panna raamatud meie kodudes aina suuremale aujärjele.

Meie kultuur, meie keel, meie lood – need on meie raamatud. Las need toovad meid kokku ja viivad meid edasi. Armastagem lugemist ja hoiame oma raamatut kui sõpra.

Kutsume uudistama ja avastama meie Lääne-Harju Valla Raamatukogu ja piirkondade harukogusid Laulasmaal, Kloogal, Leholas, Vasalemmas, Rummul, Padiisel ja Harju-Ristil.

Lähiajal tulemas kohtumised kirjanikega:

- Jaak Urmet (Wimberg) 12. märts
- Mart Juur 9. aprill
- Elme Väljaste 7. mai
- Jüri Alteri näitus „Lääne-Harju valla koolid aastast 1683-1944“
- Siidimaali õpituba „Kingitus sõbrale“

Info ja kontaktid leitavad kodulehel <https://lhvraamatukogud.ee/>

Rõõmsate kohtumisteni! •

URVE LUHT

Lääne-Harju Valla Raamatukogu direktor

Lääne-Harju Valla Raamatukogu renoveerimine ja RFID

Lääne-Harju Valla Raamatukogu osales „Rahvaraamatukogude arendusprojektid 2025 (määruse §3 lõike 1 punktides 5–7 nimetatud investeringutegevused)“ rahvaraamatukogude arendusprojektis.

Antud taotlusvooru eesmärk on pakkuda rahvaraamatukogudele võimalus teha ajakohast ja uuenduslikke lahendusi, et tagada raamatukogu ja muude avalike teenuste parem kvaliteet, kättesaadavus ja ligipääsetavus, kohandada rahvaraamatukogu ruume kogukondategevusteks ja tõsta valdkonna võimekust.

Lääne-Harju vald

Komisjon hindas kõrgelt taotleja valmisolekut renoveerida Lääne-Harju valla raamatukogu (Rae 38, Paldiski) ja teha ettevalmistused RFID kasutusele võtmiseks ning toetas investeerimistegevusi summas 36 545 eurot.

Projekt viiakse ellu perioodil veebruar-oktoober 2025.

Renoveerimise käigus on raamatukogu

KULTUURIMINISTEERIUM

teenus avatud, kuid väikeste muudatustega.

Vabandame ja palume mõistvat suhtumist! •

URVE LUHT

Lääne-Harju Valla Raamatukogu direktor

Lemmikloomade vaktsineerimise ja kiibistamise kampaania 2025

Vaktsineerimise ja kiibistamise kampaania toimub mai alguses:

- P, 04.05 kell 10.00–12.30 Paldiskis vallavalitsuse hoone juures (Rae tn 38);
- P, 04.05 kell 13.00–14.15 Laulasmaa Kooli parklas (Kloogaranna tee 20);
- P, 04.05 kell 14.30–16.00 Klooga alevikus (Aedlinna tee 8 asuva Pleissi kõrval);
- L, 10.05 kell 11.00–12.30 Vasalemma alevikus Kuuseplatstil (Jaama tn 11);
- L, 10.05 kell 12.45–14.00 Ämari alevikus Gamma poe juures (Ämari tee 1);
- L, 10.05 kell 14.15–15.30 Rummu alevikus Kooli tn 1 juures;
- L, 10.05 kell 15.45–16.45 Padise keskuskes Padise teenuspunkti juures (vallamaja);
- L, 10.05 kell 17.00–18.00 Harju-Risti keskuskes Meie pood parklas.

Marutaudi vastu vaktsineerimine on tasuta. Lemmiklooma kiipimine on Lääne-Harju valla elanikele tasuta. Kompleksvaktsiini soovi korral tasub selle eest loomaomanik ise, kassi eest 20 ja koera eest 25 eurot.

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUS KOOSTÖÖS KEILA LOOMAKLIINIKUGA KORRALDAB SOODUSTINGIMUSTEL KASSIDE STERILISEERIMISE JA KASTREERIMISE KAMPAANIA

Emase kassi steriliseerimine maksab omanikule 55 eurot ja isase kassi kastreerimine 39 eurot

Kampaania tingimused

- Loomaomanik peab olema Lääne-Harju valla elanik vähemalt 01.01.2025 seisuga ning kelle kass on kiibitud ning elab lemmikloomaregistri alusel omanikuga samal aadressil. Juhul kui kass ei ole kiibitud, pannakse kiip kampaania raames loomaarsti poolt ning vallavalitsus kannab looma andmed lemmikloomaregistrisse.
- Registreerimine toimub Keila Loomakliiniku telefonil 670 5243 või 5562 866g (Keila Loomakliiniku aadress: Jaama 11e, Keila linn).
- Kampaaniaperiood kestab kuni 31.03.2025 või kuni kampaania eelarve täitumiseni.

Küsimused kampaania korralduse kohta Lääne-Harju valla keskkonna- ja ehitusosakonna juhataja Kerli Lambing, telefon 5919 9774; e-post kerli.lambing@laaneharju.ee

Uus raamat lääneharjukalt

Tänavu möödub 500 aastat esimese eestikeelse raamatu ilmumisest, mistõttu on periood alates eesti kirjanduse päevast 30. jaanuaril kuni emakeelepäevani 14. märtsil kuulutatud eesti raamatu aastaks. Seda suurem on heameel teatada, et äsja on ilmunud Lääne-Harju elaniku Silver Palingu sulest hoogne ja seikluslik reisiraamat „Minu Hawaii. Paradiisi korralvur“. See on lugu

sellest, kuidas kaks noort pärast ülikooli lõpetamist otsivad kohta enda elus ning soovivad põgeneda täiskasvanu elust eest nii kaugele kui vähegi võimalik. Vulkaanisaared keset Vaikset ookeani, kus juttude järgi valitseb igavene suvi, tundub selleks ideaalne koht. Paradiisilikult valged liivarannad koos laineid püüdvate surfaritega ning lugematu arvu koskedega rikastatud troopiline loodus on lihtsalt vastupandamatud.

Üheskoos õpitakse tundma nii looduse ilu kui Hawaii saarte maagilist väge ning oma teekonnal kohtutakse eksentrilise vanamehe Pauli, päikest vihkava Sonny ja mitme teise huvitava karakteriga. Ahjaa, selle kõige kõrval tuleb ka tööl käia ning Honolulu tänavatel korda valvata. Kuidas? Siin aitab *aloha!* •

SILVER PALING

Meie oma tüdruk lavalaudadel ja filmilinal

Märts on teatrikuu ja emakeele kuu. 14. märts on emakeelepäev ja 27. märts rahvusvaheline teatripäev.

Oleme Paldiski Ühisgümnaasiumis alati korraldanud emakeelepäeva puhul etluskonkursi ja teatripäeva. Suur rõõm on, et aastatepikkuse tegemiste tulemusena on meie koolist sirgunud juba ka üks professionaalne näitleja. Nimelt kevadel lõpetab Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias näitlejaeriala meie kooli vilistlane Ronja Marie Tepp.

22. jaanuaril oli meil järjekordne teatritund gümnaasiumis, kuid seekord eriline, sest külla oli tulnud ka Ronja Marie Tepp. Tol ajal kui Ronja veel meie koolis õppis, siis teatrikursust veel valikainena olemas ei olnud ning alustada tuli näiteringist. Ronja jõudis põhikoolis kaasa mängida kolmes lavastuses: „Kärt“, „Nukitsamees“ ja viimaseks „Libahunt“, mille etendusega käisime ka Harjumaa kooliteatrite festivalil, kust tõime koju kaks näitlejapreemiat.

Meie noored olid tublid ka eelmisel aastal, kui käisime Harjumaa kooliteatrite festivalil põhikooli vanuseastmes etendusega Oskar Lutsu „Kevade“. Saavutasime laureaadi tiitli ja tõime koju Paldiskisse kolm suurimat preemiat: parim naisnäitleja – Angelina Borovik, parim meesnäitleja – Armin Põlm ja parim kõrvalosatäitja – Aleksandr Grigorenko. Eriti suurt rõõmu tunnustuste üle tekitas see, et paljudel meie lastel ei ole emakeeleks eesti keel. Sel 2025. aasta kevadpühade eel võime sama

Ronja Marie Tepp ja Erika Kaljusaar.

FOTO: ENEL PÄRS

seltskonda näha Amandus Adamsoni Ateljeemuuseumis mängimas etendust „Päkapikud rohepöördes“.

On hea meel, et olen saanud noortele anda võimaluse ennast proovile panna esinemistel ja lavastustes kaasalöömisel. See annab neile võimaluse jõuda äratundmisele, kas see on midagi, mis neile meeldib, kas süda tuksub loomingulise elu poole.

Aga millest siis Ronjaga rääkisime, kui ta meie õpilastel külas käis?

Muidugi rääkis ta akadeemiast ja mida seal õppida saab. Etendus kunstide osakonnas saab õppida lisaks näitleja erialale lavastajaks ja tantsuõpetajaks. Erialatundidest, kus samuti nagu meiega, tehakse etüüde, väikeseid näidendeid ja uuritakse värssi ja luulet ning selle esitamise viise. Muidugi ka liikumine ja muusika. Tore, et nüüd õpetatakse teatrikoolis ka kaamera ees esinemist. Ka Ronjal on juba mõned filmis mängimise kogemused käes. Veel linastumata filmis „Erika“, mis räägib meie olümpiavõitjast Erika Salumäest, mängib Ronja Erika koolipõlve sõbrannat.

Viljandis on palju huvitavaid erialasid, alates kultuurikorraldusest ja lõpetades pärimusmuusikaga. Erilised on näiteks butafooria, valgus- ja helitehnika. Soovitan meie lõpetajatel külastada akadeemia kodulehte – ehk leiavad nad seal midagi hingelähedast.

Kõige tähtsam on, et Ronja pole kahetse nud oma näitlejaameti valikut, kuigi meediast kuuleb pidevalt, et see pole just eriti tulutoov ettevõtmine. Edu ja õnn on ikkagi inimese enda kätes. Ja nagu öeldakse – mis viib rähnipoja puu otsa, on ikka soov lennata! •

ERIKA KALJUSAAR

Paldiski Ühisgümnaasiumi näiteringi juhendaja

Eesti kirjanduse ja Tähekesse juubelipidu Lustipesa lasteaias

Lustipesa lasteaias Metsamaja täitus 30. jaanuaril erilise kirjanduspeoga, tähistades nii eesti kirjanduse 500. aastapäeva kui ka Tähekesse ajakirja 65. sünnipäeva. Lapsed said sellel päeval osa mitmekülgsest ja inspireerivast programmist, mis tõi neile lähemale eesti kirjanduse rikkaliku maailma.

Üritusel oli keskseks elemendiks värvikirev näitus, kuhu olid koondatud erinevad lasteraamatud, Tähekesse numbrid ja aabitsad. Õpetaja tutvustas lastele nende teoste olulisust ja väärtust ning näitas, kuidas vanadest raamatutest saab taaskasutuse kaudu luua midagi täiesti uut ja omanäolist.

Eraldi tähelepanu sai ka ettelugemise hetk, kui õpetaja juhendamisel osaletti üleriigilisel kooslugemise päeval. Üheskoos loeti Jaan Rannapi raamatu „Nublu“ esimest peatükki, mis äratas lastes uudishimu ja innustas neid lugemist jätkama. Hiljem said lapsed rühmades Nublust pilte värvida ning näitusel olnud raamatuid sirvida.

Sellised ettevõtmised on olulised, sest need aitavad lastes raamatute vastu armastust kasvatada ning tugevdavad nende lugemishuvi. Eesti kirjanduse tutvustamine juba maast madalast on hindamatu panus meie kultuuri ja tulevaste raamatuhuviliste kujundamisse. •

ELO SAARI

Lustipesa lasteaias õpetaja

FOTO: ERAKOGU

Tekstiili mõju meile ja meid ümbritsevale maailmale

Tekstiil ja rõivad on igapäevaelu oluline osa ja oluline sektor majanduses. Raske on ette kujutada maailma ilma tekstiili ja riideteta. Riided pakuvad meile mugavust ja kaitset ning on lisaks paljude jaoks oluline individuaalsuse väljendus. Tekstiilitööstus on maailmajanduses oluline sektor, pakkudes tööd sadadele miljonitele inimestele. Vaatamata nimetatud eeliste esineb riiete kujundamise, tootmise ja kasutamise viisides selgeid puudusi.

Viimase 15 aasta jooksul on rõivatootmine kahekordistunud ning moe tarbimine on suurenenud lausa 400%. Viimase tõusu taga on peamiselt kiirmoe nähtus – uute stiilide kiirem ümberkujundamine, aastast pakutavate kollektsioonide arvu suurenemine ja sageli ka madalamad hinnad. Alates 2000. aastast on eurooplased ostnud rohkem rõivaesemeid aga kulutanud selleks vähem raha. Seega saame öelda, et kiirmood soodustab tarbimise kasvu samal ajal lühendades toodete eluiga, sest samu tooteid kantakse vähem ja need visatakse rutem minema.

Kõik see toimub paraku keskkonna arvelt, sest praegune rõivaste tootmise, turustamise ja kasutamise süsteem toimib peaaegu täielikult lineaarse mudeli järgi (võta, kasuta, viska ära). Rõivaste tootmiseks kaevandatakse suures koguses taastumatu ressursse, mida kasutatakse sageli vaid lühikest aega. Arvatakse, et enam kui pool toodetud kiirmoest utiliseeritakse vähem kui aastaga ning materjalid lähevad peamiselt prügi-mäele või põletamisele.

Tekstiilitootmise kasvuhooonegaaside koguheide – 1,2 miljardit tonni aastas – on suurem kui kõigi rahvusvaheliste lendude ja laevanduse heitkogused kokku. Riiete värvimisel ja töötlemisel kasutatavad mürgised kemikaalid mõjutavad nii töötajate kui ka riiete kandjate tervist ning satuvad pärast keskkonda, kust neid on väga raske ja osaliselt võimatu kätte saada.

Üheks suurimaks probleemiks on mikroplastiku eraldumine polüesterkangastelt ja teistelt sünteetilisest kiududest tehtud riidetelt. Riiete pesemisel eraldub igal aastal umbes pool miljonit tonni mikroplastiku kiude. See põhjustab ookeanide reostust 16 korda rohkem kui kosmeetikatoodetest tekkivad plastikust mikrohelmed. Need negatiivsed mõjud kasvavad vääramatult ja võivad tulevikus olla katastroofiliste tagajärgedega.

Nagu eelpool mainitud, siis maailma majanduse mõistes on tegemist väga olulise sektoriga, aga me peame valmis olema selleks, et samamoodi jätkamine saastab looduskeskkonda ja ökosüsteeme ning avaldab olulist negatiivset ühiskondlikku mõju kohalikul, piirkondlikul ja globaalsel tasandil.

Eestis tarbitakse aastas ligikaudu 20 300 tonni rõivaid ja tekstiile. See on aastas umbes 15,2 kg tekstiili elaniku kohta. Ära visatakse sellest kogusest ca 18 103 tonni tekstiile ja rõivaid (uuringust „Tekstiili ringlussevõtu tehnoloogiate uuring ja analüüs“ 2024). Need numbrid näitavad meile samuti kiiret riiete tarbimist ja hülgamist. Osaliselt on kindlasti põhjus riiete kvaliteedil, mis teatud firmade puhul ongi meeleiga ebakvaliteetne, kuna eesmärk on rohkem müüa. Võtmetähtsusega on emotsionaalse väärtuse puudumine. Kui riideid valmistatakse kuskil kaugel, meie silmade alt ei voola läbi punaseks ja lillaks värvunud jõed, me ei näe äravisatud riiete mägesid, mis on maa sisse vajunud ja saanud osaks pinnasest, siis meil ongi raske mõista probleemi sügavust.

FOTOD: LISETT LIIV

Kindlasti mängib siin olulist rolli ka hind. Tekstiilitööstus on ainuke sektor, kus hinnad on viimase 30 aasta jooksul odavamaks läinud. Kõigest hoolimata ei saa me enam eitada, et probleem on olemas ja igapähelel meil on võim teha samm paremuse suunas. Iga kulutatud euro näitab millist maailma Sa soovid enda ümber luua.

Kutsun Sind Lääne-Harju järgmistele riidering-lus sündmustele riideid parandama ja ümber disainima.

25. jaanuaril toimus Laulasmaa kogukonnamajas kogukonnaüritus „Kapituulutus“. Koos vaadati filmi „Moest väljas“, millele järgnes lühike arutelu riiete tarbimise, tootmise ja rohepesu kohta. Iga osaleja oli ka kaasa võtnud enda riideid, mida ta enam ei kannaks, kuid mis on terved ja korralikud. Need läksid riidevahetuse stangele rippuma ja enamus osalejad leidsid endale kaasa uue eseme. Riided, mida kaunistas plekk või auk, leidsid endale koha ümberdisaini laual mitte prügikastis. Õpituba toimus CARE projekti raames, mille eesmärk on anda kodumajapidamistele teadmised ja oskused, kuidas lihtsate nippidega toetada riiete eluea pikendamist. Liitudes augustikuus algava koolitusprogrammiga, saavad majapidamised lisaks osaleda toredates ühistegevustes ning tuua pikaajalisi muutusi nii oma tervisele kui rahakotile.

Tutvu 2025. aasta augustis algava CARE koolitusprogrammiga Lääne-Harju valla kodulehel www.laaneharju.ee/care2025.

Hooli oma riidetest! •

MIRELL MERIRAND
CARE projekti ekspert

„Hoovid korda“ toetusmeede tuleb taas!

Toetusmeede „Hoovid korda“ avaneb sellel aastal juba viiendat korda ja taotlusi saab esitada 01.03–01.04.2025.

Eelmisel aastal valmisid toetuse abil mitmed uued prügimajad, rajati uusi parkimiskohti ning korda said ka kortermajade ümbrused. „Hoovid korda“ toetusmeetme eesmärk on edendada ning luua võimalusi elukeskkonna parendamiseks ja atraktiivsemaks muutmiseks. Korterelemute õuealade haljastuse ja hoovide korrastamise toetusest saavad taotleda kõik Lääne-Harju valla korteri- ja aiandusühistud.

Taotlusi saab esitada iseteeninduskeskkonnas SPOKU ning korraga saab iga korteriühistu esitada ühe taotluse. Maksimaalne toetuse taotleja kohta on 2000 eurot. Vähemalt 45 korteriga ühistutele on toetussumma 3000 eurot ning ühistaotluse korral lisandub summale veel 1000 eurot.

„Hoovid korda“ toetusmeetme infopäev toimub 6. märtsil, kell 17.00 Lääne-Harju valla-valitsuse kuuendal korrusel.

Vajalik eelnev registreerimine QR koodiga. •

LISETT LIIV

Lääne-Harju valla arendusnõunik

„Hoovid korda“ toetusmeetme toel rajatud mänguväljak Paldiskis.

FOTO: LISETT LIIV

Tserebraalparalüüsi diagnoosiga inimesed ja nende lähedased, see teade on teile!

Pikaäegse ootuse tulemusena on asutatud ühing, mis koondab endas tserebraalparalüüsi diagnoosiga seotud inimesi. Kui oled lapsevanem, lähedane või Sul endal on PCI diagnoos, siis kontakteeru

juhelt! Tserebraalparalüüs (PCI) on püsiv kesknärvisüsteemi ehk aju kahjustus.

Ühingu tegevuse kohta leiad infot <https://estpciwarriors.ee>.

Kui soovid MTÜ Eesti PCI Sõdalased te-

gevust toetada, saad teha annetuse, mida kasutatakse ürituste korraldamiseks. MTÜ Eesti PCI Sõdalased, EE562200221088927188. •

TOIMETUS

55+ KESKKONNAKLUBI
Anname majapidamises üelligsetele esemetele uue võimaluse.

**LÄHME
NULLI**

55+ KESKKONNAKLUBI JÄRGMISED SÜNDMUSED Laulasmaa Kogukonnamajas.

- 20. märts – Uuendame siidipildiga rõivaste disaini.
- 24. aprill – sisustusdetailide disainimine munakoorekunstiga.
- 22. mai – pakutrükis piknikulina tegemine.

Oodatud 55+ vanuses elanikud ning üritused on TASUTA!

Vajalik eelregistreerimine: kaja@lahmenulli.ee

FOTO: ADOBE STOCK

Segaolmejäätmete teenustasu muutub alates 1. aprillist

Lääne-Harju vallas muutub alates 1. aprillist 2025 segaolmejäätmete teenustasu. Teenustasu tõuseb seniselt 7,89 eurolt ühe m³ kohta 8,92 euroni (lisandub käibemaks). Muudatus puudutab vaid segaolmejäätmete teenustasu, ülejäänud põhiteenuste ja lisateenuste hinnad jäävad samaks.

Lääne-Harju Vallavalitsus tegi Eesti Keskkonnateenused AS-ile ettepaneku korraldada jäätmeveo kontsessioonilepingu pikendamiseks 12 kuu võrra kuni 31.03.2026. Lepingu pikendamise ajendiks oli eelkõige riigi poolt algatatud jäätmereformi menetlus, mis on kestnud oodatust pikemalt ning jätkuvalt on mitmeid ebaselgusi, sh kohaliku omavalitsuse keske jäätmemudelil rakendamisel ja pakendi-jäätmete kohtkogumisele üleminekul. Sellest

tulenevalt on uue hanke ettevalmistamine ja väljakuulutamise osutunud raskendatuks.

Eesti Keskkonnateenused AS nõustus lepinguperioodi pikendamise ja esitas taotluse segaolmejäätmete teenustasu muutmiseks. Kontsessioonilepingu järgi oli ettevõtte õigus taotleda teenustasu muutmist pärast 48 kuu möödumist teenuse osutamise algusest, kuid kehtiva hankelepingu perioodil ei ole teenustasude muutmist taotletud. Teenustasu muutmise põhjuseks on kütusehinna kasv (25%), tööjõukulude kasv (27%) ja segaolmejäätmete käitluskulude kasv (9%). Kokkuvõttes on jäätmeveo teenustasu sisendhindades toimunud lepingu perioodil muudatused, mida saab pidada erakorraliseks ja põhjendatuks. Vähemtähtis ei ole ka asjaolu, et lepingu perioodi on jäänud

koroonapandeemia, mis tingis ülemaailmse majanduskriisi, hiljemalt lisandusid Ukraina sõjast tingitud piirangud. See on omakorda põhjustanud üldist elukalliduse tõusu ja keskmise brutopalga tavapärasest kiiremat kasvu. Lisaks on toimunud tavapärasest majandusoludest väljuvad hinnatõusud, mida ükski osapool ette ei näinud ega saanudki ette näha.

Jäätmekulusid on võimalik optimeerida kogudes jäätmeid liigiti. See aitab vähendada segaolmejäätmete hulka ja seeläbi ka nendega seotud kulusid.

Eesti Keskkonnateenused AS teavitab hinnamuudatustest ja lepingu pikemisest kõiki kliente eraldi hiljemalt veebruarikuu lõpuks. •

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUS

KARJÄÄRIPÄEV

Toimub 4. märts 2025 kell 13.00
Paldiski Ühisgümnaasiumi aulas

Lääne-Harju valla ja TalTech Eesti Mereakadeemia eestvedamisel toimub **Mereakadeemia karjäärpäev**

Oodatud on kõik piirkonna gümnaasiumiõpilased, põhikooli lõpetajad ning õpetajad.

Eesmärk on tutvustada merehariduse väärtust tuleviku tööturul. Toimuvad ka praktilised töötoad.

Segaolmejäätmed

Mahuti suurus / m ³	Ühe jäätmemahuti tühjendus (km-ta) EUR	Ühe jäätmemahuti tühjendus (km-ga 22%) EUR
Jäätmekott kuni 0,10m ³	0.89	1.09
Jäätmekott kuni 0,15m ³	1.34	1.63
kuni 0,08	0.71	0.87
kuni 0,14	1.25	1.53
kuni 0,24	2.14	2.61
kuni 0,37	3.30	4.03
kuni 0,66	5.89	7.19
kuni 0,80	7.14	8.71
kuni 1,10	9.81	11.97
kuni 1,50	13.38	16.32
kuni 2,50	22.30	27.21
kuni 4,50	40.14	48.97
kuni 6,00	53.52	65.29

Elektroonikajäätmete, akude ja patareide tagastamise võimalustest Lääne-Harju vallas

2025. aasta alguses valmisid kliimaministeeriumi poolt tellitud analüüsid patareide/akude ning elektroonikajäätmete kogumisest Eestis. Järeldused olid suhteliselt nukrad ning siin annab väga palju ära teha ka lõpptarbija, kuid kõigest järgemööda.

Alates 2005. aastast jõustus Eestis tootja-vastutuskohustus elektroonika kogumiseks ning patareide ja akude kogumiseks. Tegemist oli EL WEEE direktiivist tuleneva nõudega, kus elektroonikaseadmete maaletooja peab tagama ka vana elektroonika kokku kogumise ning taaskasutusse suunamise. Selleks tuli luua üleriigiline kogumisvõrk ning suunata kogutud seadmed ka materjalina ringlusesse. Selleks loodi elektroonikaseadmete maaletoojate poolt tootjavastutusorganisatsioonid (TVO-d), kes selle kohustuse enda kanda võtsid. Täna toimibki süsteem selliselt, kus seadmete maaletooja/tootja teeb lepingu TVO-ga ning TVO vastutab kogumise ning taaskasutamise eest. Maaletooja maksab selle teenuse eest TVO-le ning kuna see hind on lisatud uue seadme hinnale, siis tegelikult maksab selle kulu kinni lõpptarbija.

TVO-d koguvad elektroonikat valdavalt

jäätmejaamadest, kuhu saab vana elektroonikat tasuta ära anda ning patareide ja akude jaoks on igas müügipunktis väljas patareide kogumise kast, kuhu saab tasuta ära anda nii patareisid, kui ka e-sigarette, mis viimasel ajal on massiliselt levima hakanud. Lisaks on igal müügikohal, kellel on müügipinda vähemalt 400 m² ning nad müüvad lisaks muudele kaupadele ka elektroonikaseadmeid, kohustus tasuta vastu võtta kuni 25 cm suurused elektroonikaseadmed.

Kui võtame eelpool nimetatud uurigu tulemused aluseks, siis toodi seal välja järgmised olulised puudused:

- Eesti ei täida EL elektroonikaseadmete kogumise ja patareide kogumise sihtarve.
- Lõpptarbija teadlikkus peaks olema parem.
- Müügikohad ei täida väikeelektroonika kogumise nõudeid.
- Teavituskohustust tuleb paremaks muuta.

Siinkohal kutsungi üles kõiki Lääne-Harju valla elanikke olema teadlikumad võimalustest oma kulusid kokku hoida ning paremini oma probleemtooteid sorteerima. Hinnanguliselt 5000 tonni väikeelektroonikat satub igal aastal olmeprügisse pluss veel teadmata hulk patarei-

sid. 5000 tonni vastuvõtuhind rahas Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskuse hinnakirja järgi koos käibemaksuga on 510 000 eurot, millele lisanduvad veel konteineri rendi ning veokulud vastavalt korraldatud olmejäätmete veohinna järgi.

Sellega seoses saab iga kodumajapidamine teadlikuma sorteerimise käigus ise oma olmeprügi kulusid paremini kontrolli all hoida ning pigem tuua vanad seadmed tasuta selleks ette nähtud kohtadesse.

- Igat liiki elektroonikat võetakse vastu jäätmejaamadest, Lääne-Harju vallas vastavalt Karjakülas ning Paldiskis.
- Patareisid saab tasuta ära anda igas müügikohas, mis patareisid müüb.
- Väike-elektroonikat saab tasuta ära anda suuremates kui 400 m² kauplustes, mis ise ka elektroonikaseadmeid müüvad.

Head sorteerimist kõikidele Lääne-Harju rohevalla elanikele! •

KAUR KUURME

tootjavastutusorganisatsiooni Eesti Elektroonikaromu OÜ juhatuse liige
Lääne-Harju valla elanik ja Lääne-Harju valla Keskkonnakomisjoni liige

KUHU JÕUAB SINU PATAREI?

Päästa loodus! Vii vanad patareid ja akud kogumiskasti, mille leiad lähimast müügikohast või aadressilt kuhuvia.ee

Kogumiskasti jõudnud patareidest tehakse uusi patareisid, kodutehnikat ja erinevaid tarbeesemeid. Nii annad oma panuse, et säästa väärtuslikke metalle ja maavarasid!

SEGAOLME –
VÄÄRTUSLIKU MATERJALI KADU

MAAVARADE
KAEVANDAMINE
(PLII, NIKKEL,
LIITIUM)

LIIGITI KOGUMINE
JA VÄÄRTUSLIKU
MATERJALI
KORDUSKASUTUS

MATERJALI JA
TOOTE DISAIN

PATAREI
TOOTMINE

PATAREI
ELU LÕPP

MÜÜK JA
KASUTUS

KESKKONNAMINISTEERIUM

Kelmuste eest aitab külüm närv ja teadlikkus

Telefonikelmused ei ole ainult tehnoloogiaajastu probleem, vaid nutikate petturite oskus inimeste usalduse ja hirmu ärakasutamiseks.

Viimastel aastatel on telefonikelmused muutunud järjest suuremaks probleemiks ja eelnevalt kaugel probleemina tundunud olukord on aktuaalne kahjuks ka Eestis. Pahatahtlikud kelmid kasutavad ära inimeste usaldust, hirmu ja kiiret reaktsiooni, et välja petta raha või isikuandmeid. Petturid muutuvad aina kavalamaks ning nende sihtmärgiks võib sattuda igatüki, kes laseb endaga manipuleerida ja ka need, kes ei ole skeemidest teadlikud. Toon siinkohal välja kõige levinumad skeemid ja juhtumid, mida meie igapäevaselt enda töölaual kohtame.

„Teie pangakonto on ohus“

Pettur helistab, teeseldes panga töötajat või politseinikku, ning väidab, et kelmid on teie pangakontole ligi pääsenud. Lahendusena palutakse teil edastada oma internetipanga andmed või kinnitada tehing Smart-ID või Mobiil-ID kaudu.

„Lähedane on hädas“

Helistaja esitleb end näiteks politseinikuna või advokaadina ja väidab, et teie pereliige on sattunud õnnetusse või vajab kiiresti raha kautsjoni tasumiseks.

„Auhinna võit“ või „maksmata arve“

Petturid teavitavad ohvrit, et ta on võitnud suure summa raha või peab kiiresti tasuma tasumata arve. Raha kättesaamiseks või probleemide vältimiseks palutakse sisestada isiku-

FOTO: ADOBE STOCK

andmeid või teha ülekanne.

„Tehniline tugi“

Pahategijad helistavad, väites, et nad on Microsofti või mõne muu IT-ettevõtte spetsialistid, kes on avastanud viiruse teie arvutis. Nad paluvad teil alla laadida programmi, mis võimaldab neil kaugelt arvutit kontrollida – tegelikult saavad nad aga ligipääsu teie isiklikele andmetele.

Hoiatan selle eest, et telefoni teel ei tohi mitte mingil juhul jagada enda isiklikke andmeid. Pangatöötajad, politsei ega ükski teine riigiasutus ei küsi mitte kunagi telefoni teel tundlikke andmeid – paroole, PIN-koode. Me ei tea kunagi, kes on teisel pool telefoni ja kohe kui tekib kahtlus, tuleb kõne katkestada. Nagu eelpool välja tõin, mängivad petturid ennekõike emotsioonidega, külvavad paanikat, et nende ohver reageeriks kiirelt, ilma olukorda analüüsivõimet. Seega on oluline jääda

ka kõige intensiivsema kõne juures rahulikult ja säilitada kaine mõistus.

Suureks abiks on tehnilised turvameetmed. Telefonile on võimalik paigaldada rämpskõnede tuvastamise rakendus ja blokeerida kõik kahtlased numbrid. Kui see tegevus tundub keerulisena, siis on hea abi paluda lähedastelt või usaldusväärset isikult. Hea on ka analüüsida, kas meil kõigil on selline inimene olemas, kes abistab.

Kui aga on tekkinud olukord, kus oled andnud välja enda pangakaardi andmed või PIN-koodid, on kõige olulisem kiire kõne pangale, et pank saaks kaardid sulgeda. Samuti tuleb kindlasti politseid teavitada, helistades 112. Nõuandeid ja abi saab alati ka enda piirkonna piirkonnapolitseinikult ja veebipolitseinikult. Veebipolitseinikud töötavad veebis üle-eestiliselt ning vastavad pöördumistele hea meelega. ●

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Padise kool käis Hispaanias õppimas

Padise Põhikool on andnud väikese panuse rahvusvahelises koostöös, osaledes nädalases koolitusprogrammis Hispaanias. Eesmärgiks oli täiendada oma teadmisi ja luua uusi sõprussuhteid erinevatest Euroopa koolidest, et edendada koostööd ja jagada parimaid praktikaid.

Koolitus toimus 27.–31. jaanuarini Erasmus+ programmi raames. Programmi teemaks oli *team building* ehk meeskonnatöö arendamine, milles osalesid õpetajad ja koolijuhid Saksamaalt, Horvaatiast, Poolast, Leedust ja Eestist. Padise Põhikooli esindasid kooli direktor Karin Zahharov ja õppealajuhataja Küllike Laansoo.

Koolitusel tutvustati oma kooli ning koguti uusi kogemusi meeskonnatöö oskuste

arendamise valdkonnas. Samuti oli eesmärgiks tutvustada Padise Põhikooli teistele Euroopa koolidele, jagada oma kooli lugu ja väärtusi ning õppida tundma teiste koolide haridussüsteemide eripärasid. Igal koolil on oma unikaalne lugu, mida me hindame ja hoiame.

Padise Põhikool on omandanud oma isikupära ja pikaajalised traditsioonid, mida kajastab ka kooli õppekava. Meie kooli projektõppe põhiteema on „Padise kodu lugu“, mille kaudu arendatakse õpilastes kodukoha tunnetust ja väärtustatakse kohalikku ajalugu. Samuti edendatakse õpilaste sotsiaalset aktiivsust, vastutustundlikkust ja keskkonnateadlikkust, et nad saaksid olla meid ümbritseva keskkonna kaitsjad ja hooldajad. Kõiki

neid väärtusi ja tegemisi jagasime koolitusel ka teiste osalejatega ning kuulasime teiste ettekandeid.

Iga uus teadmine ja oskus, mida omandame, on meie jaoks hindamatu väärtusega. Me usume, et sellised rahvusvahelised kogemused aitavad muuta meie koolielu mitmekesisemaks ning rikastavad meie igapäevaseid tegevusi. See on üks meie kooli põhiväärtustest – avatud meel ja rahvusvaheline koostöö.

Padise Põhikool astub väikeseid, kuid olulisi samme, et pakkuda oma õpilastele uusi väljakutseid ja kogemusi, mis aitavad neil kasvada avatud ja teadlikeks maailmakodanikeks. ●

KARIN ZAHHAROV

Padise Põhikooli direktor

Jookse, kõnni, naudi: Lääne-Harju liikumissari alustab uut hooaega!

Kevade saabumine toob taas võimaluse nautida värsket õhku ja liikuda aktiivselt. Lääne-Harju liikumissari alustab oma uut hooaega 3. mail Keila-Joal, mistõttu otsustasime vestelda kahe kohaliku mehega – vallavanem Jaanus Saati ja Valdo Jahiloga, et uurida nende mõtteid harrastusspordi kohta.

Mõlemad on olnud Lääne-Harju liikumissarja aktiivsed osalejad – Jaanus on jooksnud kuuel etapil kaheksast ja Valdo pole vahele jätnud ühtegi. Seetõttu uurisime nende suhet spordi ja liikumisega üleüldiselt.

Jaanus: „Ausalt öeldes, enne liikumissarja ei tegelenud ma jooksmisega üldse ja see tundus mulle isegi veidi vastumeelne. Kooliajast jäi mul mulje, et jooksmine on raske. Kuigi käin regulaarselt jõusaalis, püüdsin jooksmist enne liikumissarja teadlikult vältida. Kuid kui Kelly Nevolihi hakkas Laulasmaal jooksutrenne korraldama, otsustasin, et enne sarja esimest etappi peaksin siiski trennima. Läksin tema trennidesse ja olen siiani käinud, olles väga rahul.“

Valdo: „Olen liikumisega aktiivselt kokku puutunud elukaare üleselt ehk kogu aeg midagi harrastanud, proovinud, osalenud, kogemusi ja emotsioone kogunud, võistelnud. Küllap sai pisik alguse isa tublist eeskujust lapsepõlves ning õuespordist, kus vabad hetked jalgpalli, ukakat või midagi muud mängides möödusid. Ja kui liigutamine on kogu aeg olnud igapäeva osaks, tekibki harjumus, et just nii see peakski olema ja käima.“

Olen olnud alati innustunud pühapäevasportlane. Teinekord on õnnestunud mõnel alal ka pjedestaalile ronida, kuid pigem olen olnud uudishimulik harrastaja, kes hindab rohkem spordiga seotud teekonda, mitte finišijoont või lõpuaega.“

Kuna meie kliimas on pimedat aega võrdlemisi palju, siis on sel aastal toimuva Lääne-Harju liikumissarja eesmärk pöörata tähelepanu nähtavale liikumisele. Milline on Teie visioon meie valla kergliiklusteede ja spordiradade ohutuks muutmisel ja milliseid soovitusi jagate liikumiseks pimedal ajal?

Jaanus: „Veesioon on, et ühel hetkel oleks kõik meie valla kergliiklusteed ja spordirajad valgustatud. Lisaks panustame kergliiklusteede rajamisse. Juba sellel aastal rajame Lohusalu kergliiklustee ühe osa. Üha rohkem inimesi tegeleb liikumisega ja seda olulisem on, et nad saaksid seda teha ohutult. Just pimedal ajal paljud inimesed katkestavad oma liikumisharjumused ohutuse tõttu. Oleme alustanud kaardistamist, et millised kergliiklusteed ja spordirajad meil valgustamata on ning milliseks kujuneb nende maksumus. Vallavalitsuse soov on, et inimesed saaksid sportida turvaliselt ja me liigume selles suunas.“

Valdo lisab: „Kuna head valgustatud liikumisringi Paldiski kergliiklusteedel, mis näiteks ümber linna tiiru teeks, veel ei ole, siis hämaramal ajal olen eelistanud sörgi asemel hoopis kepikõndi. On lihtsam püsti püsida, annab veidi ka ülakehale tööd ning on aeglasema tempo tõttu väheke turvalisem. Mõistagi on siis peas põlemas otsmikulamp ning selja taga jaki alaosa täiendav neoonhelkur. Teepervedel, kus eraldi rada jalgsi liikujatel puudub, on alati kindlam helkurite-tuledega pigem liialdada kui nende pealt kokku hoida.“

Palju räägitakse läbi liikumise vaimse heaolu toetamisest. Kuidas on liikumine/jooksmine mõjutanud Teie vaimset tervist ja heaolu?

Jaanus: „Liikumine, eriti jooksmine pärast rasket tööpäeva, mõjub vaimset väga hästi. See aitab mõtteid tühjaks saada ja parandab vaimset tervist. Hea seltskond lisab veelgi rohkem motivatsiooni. Tean, et kui raske on teha see esimene samm ja minna jooksmata. Aga see tunne peale edukat

Valdo Jahilo.

FOTO: ALARI TAMMSALU

jooksutrenni on väga mõnus. Jooksmine on saanud mu elu osaks ja kui ma ei saa muude kohustuste kõrvalt trenni minna, siis on kohe paha tunne.“

Lõpetuseks küsisime ka, miks inimesed peaksid Lääne-Harju liikumissarjal osalema.

Jaanus: „Lääne-Harju valla eesmärk on, et siin elavad terved ja õnnelikud inimesed. Liikumine hoiab meid tervena ja õnnelikuna. Olen väga rahul, et alustasin jooksmisega, kuna see on parandanud nii mu vaimset kui füüsilist tervist. Lisaks olen leidnud toreid jooksuklubi ja uued sõbrad.“

Valdo: „Lääne-Harju liikumissari on väga mõnus ja jõukohane kogukonna spordisündmuse sari, mis oli varem siit täpselt puudu. Ning nüüd, kus ma enam pikki maid ei jookse, on see väga mõnus ja jõukohane ettevõtmine, kus korraaks kopsud tühjaks hingata, juba tuttavaks saavaid nägusid kohata ja neile semulikul viibata.“

Iseäranis meeldib mulle selle sarja puhul roheline ja maalähedane mõtteviis – finišis ulatatud mahlasest õunast ei maitse miski paremini. Joogimajandus on lahendatud mõistlikult ja teistele spordisarjadele eeskujult. Just sellised eeskujud loovadki uusi standardeid, mida teised saaksid üle võtta.“

Registreerimine uueks hooajaks on avatud www.lhjooks.ee.

Lääne-Harju vallavalitsuse teated

Lääne-Harju Vallavalitsuse 03.12.2024 korraldusega nr 746 kehtestati Lääne-Harju Vallas Paldiski linnas Tuulepargi, Neljatuule ja Põlde katastriüksuste detailplaneering.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 12.09.2023 korraldusega nr 620 algatati detailplaneering Paldiski linnas Tuulepargi (katastritunnus 58001:001:0251), Neljatuule (katastritunnus 58001:001:0252) ja Põlde (katastritunnus 58001:003:0008) katastriüksustel päikesepargi kavandamiseks. Planeeringuala pindalal 78 ha. Planeeritav ala asub Paldiski Linnavolikogu 14.06.2005 määrusega nr 15 kehtestatud Paldiski linna üldplaneeringu kohaselt taastuvenergia tootmise alal. Juurdepääs planeeringu lõunapoolsele osale on kavandatud Värvu tee L1 (katastritunnus 43101:001:1148) transpordimaalt ja läbi Sadama tn 55 (katastritunnus 43101:001:1533) tootmismaa ning põhjapoolsele osale Kadaka teelt (teeregistri nr 5800005).

Planeeritav ala piirneb põhjas Kadaka tee 5 (katastritunnus 43101:001:0298), Väike-Laanne (katastritunnus 58001:003:0014), Testepere (katastritunnus 58001:003:0002) ja Kadaka tee 31 (katastritunnus 58001:003:0286) maatulundusmaadega ja Kadaka tee 35 (katastritunnus 58001:003:0012) tootmismaa, idas Kadaka tee 39 (katastritunnus 58001:003:0273) 90% maatulundusmaa, 5% tootmismaa ja 5% transpordimaa katastriüksusega, Väike-Riomäe (katastritunnus 58001:004:0004) ja Reaktoritaguse (katastritunnus 43101:001:0295) maatulundusmaadega, lõunas Soometsa (katastritunnus 58001:001:0352) maatulundusmaaga ning Posti (katastritunnus 58001:004:0024) ja Sadama tn 55 (katastritunnus 43101:001:1533) tootmismaa, läänes Uuepõllu (katastritunnus 43101:001:1484) ja Uuepõlde (katastritunnus 43101:001:1357) maatulundusmaa-

dega.

Planeeringuga moodustatakse üks 70% tootmismaa ja 30% maatulundusmaa sihtotstarbega krunt, millele rajatakse kuni 50 MW võimsusega päikesepark ja tehnovõrgud. Selleks, et tagada rohevõrgustiku toimivus on päikesepargi rajamiseks kavandatud kolm ala, mis on omavahel eraldatud rohekoridoridega. III kaitsekategooria taimede laialehise neuuvaiba ja suure käopõllu (KLO9319097 ja KLO9319098) leiualaga on arvestatud ja jäetud paneelide rajamisalast välja. Elektrivarustuseks tuleb sõlmida võrguvaldajaga liitumisleping, mille alusel rajatakse maakaabelliinid ja päikesepargi toimimiseks vajalik taristu. Päikesepargi alad piiratakse aiaga.

Detailplaneeringul on positiivne majanduslik mõju, mõju looduskeskkonnale on väheoluline.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 14.01.2024 korraldusega nr 9 kehtestati Lääne-Harju Vallas Keibu külas Rannapere katastriüksuste detailplaneering.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 12.03.2024 korraldusega nr 154 algatati detailplaneering Keibu külas Rannapere (katastritunnus 56201:001:0863) katastriüksusel. Planeeringuala suurus on 4102 m². Planeeringuga hõlmatud katastriüksus asub Padise Vallavolikogu 25.04.2002 määrusega nr 35 kehtestatud Padise valla üldplaneeringu kohaselt kaitstava metsa alal, mille vahetus läheduses asub Ristna sadam. Planeeringuala piirneb põhjas Mereranna (katastritunnus 56201:001:0082) ja Sadama alajaam (katastritunnus 56201:001:0062) tootmismaa, idas Ankru (katastritunnus 56201:001:1069) elamumaa ning 11233 Keibu-Alliklepa tee (katastritunnus 56201:001:0866) transpordimaa katastriüksustega, lõunas Paadi (katastritun-

nus 56201:001:1068) ja läänes Neeme (katastritunnus 56201:001:0032) elamumaa ja Neeme tee (katastritunnus 56201:001:1175) transpordimaa katastriüksustega. Detailplaneering on üldplaneeringukohane.

Maa-ameti kitsenduste kaardi andmetel asuvad planeeringualal elektriõhuliini (1-20 kV) BLL-62 elektriõhuliini alla 1 kV ning elektrimaakaabelliini kaitsevööndid. Kitsendustena Läänemere rannast ja Keibu-Alliklepa tee (teeregistri nr 11233) kaitsevööndist tingitud kitsendused. Juurdepääs planeeringualale avalikult teelt on kavandatud Neeme tee (katastritunnus 56201:001:1175) transpordimaa kaudu.

Elamumaa krundile on planeeritud summaarne ehitusõigus 400 m² ühele põhihoonele ja kolmele abihoonele. Põhihoone maksimaalne kõrgus on 9 m ja abihoonetel 5 m. Veevarustus on lahendatud liitumise-ga olemasoleva võrguga. Kanalisatsioon on lahendatud lokaalselt kogumismahutiga. Detailplaneeringul puudub oluline majanduslik mõju. Mõju loodusele on väheoluline.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 21.01.2025 korraldusega nr 23 lõpetati Lääne-Harju vallas külas Lohusalu külas Lohusalu tee 117 Lohusalu kauplus-korteri (katastritunnus 29501:001:0220) maaüksuse detailplaneeringu koostamine.

Nimetatud detailplaneering oli algatatud Keila Vallavalitsuse 09.02.2006 korraldusega nr 130 „Detailplaneeringu koostamise algatamine ja detailplaneeringu koostamise tingimuste kinnitamine“.

Detailplaneering lõpetati kinnistu omaniku BY MARKS OÜ (registrikood 16750985) avalduse alusel. Kinnistu omanik ei soovinud detailplaneeringut, mille eesmärgiks oli korterelamule ehitusõiguse määramine. •

Tulemas on „Lääne-Harju laululaps“!

Muusikasõpradel on taas põhjust rõõmustada, sest ees ootab kauaoodatud lauluvõistlus „Lääne-Harju laululaps 2025“!

Piirkondlikud poolfinaalid

- **26. aprill kell 11.00** – Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Kooli Paldiski õppekoha saalis (Rae 56).

- **26. aprill kell 11.00** – Lääne-Harju Kultuurikeskuse Padise rahvamajas (Padise küla).
- **27. aprill kell 11.00** – Lääne-Harju Kultuurikeskuse Klooga majas (Aedlinna tee 3, Klooga).

Kes saavad osaleda?

Piirkondlikus poolfinaalis võivad osa-

leda kõik Lääne-Harju vallas sissekirjutust omavad lapsed, olenemata sellest, millises üldhariduslikus- või huvikoolis nad õpivad ning millises lasteaias käivad.

- **3–4-aastased**
- **5–6-aastased**

- 7–9-aastased
- 10–12-aastased
- 13–15-aastased
- 16–18-aastased (19-aastased juhul, kui veel õpivad koolis)

Oluline! Laulja vanust arvutatakse seisuga **03.05.2024**. Kui mõnes vanuserühmas osalejaid ei ole, siis ei ole lubatud asendada teise vanuserühma lauljaga.

Repertuaar

Iga osaleja esitab **ühe laulu**, mis on valitud vastavalt tema vanusele ja võimetele. Palume registreerimisankeedis täpselt märkida laulu pikkus minutites.

Saade

Laulu saatmiseks on lubatud kasutada:

- fonogrammi;
- klaveri või muu instrumendi saadet;
- taustalauljaid.

Kõik eritingimused tuleb korraldajatele eelnevalt teatada.

Hindamine

Osalejaid hindab **3-liikmeline žürii**, kes

väärtustab järgmisi aspekte:

- musikaalsus;
- selge diktsioon;
- elementaarne laulutehnika;
- individuaalsed hääle omadused;
- terviklik interpretatsioon.

Žürii otsus on lõplik ja edasikaebamisele ei kuulu.

Auhinnad

Piirkondlikus poolfinaalis igas vanuserühmas tunnustatakse **kolme parimat**, kes **3. mail** algusega **kell 11.00** võistlevad

„Lääne-Harju laululaps 2025“ finaalis, asukohaga Lääne-Harju Kultuurikeskuse Padise rahvamas (Padise küla).

„Lääne-Harju laululaps 2025“ finaali iga vanusegrupi **kaks parimat** lauljat saavad võimaluse esindada Lääne-Harju valda „Harjumaa laululaps 2025“ konkursil, mis toimub **17.–18. mail**, asukoht täpsustamisel.

Registreerimine

Piirkondlikesse poolfinaalidesse registreerimine kestab kuni **13. aprillini 2025 kell 00.00**. Osalejad (**eelistatult täidab juhendaja**) peavad saatma täidetud registreerimisankeedi e-posti teel aadressile: **projekti-juht@kultuurikeskus.laaneharju.ee** (ühtlasi ka lisainfo ja kontakt: Maia Heidemann). Telefonil ja paberkujul registreerimist vastu ei võeta.

Laulmiseni! •

MARIANN RANDMÄE

Lääne-Harju Kultuuri- ja Noortekeskus

8. MÄRTS 2025
PADISE RAHVAMAJA

Lääne-Harju Kultuuri- ja Noortekeskuse

NAISTEPÄEVAPIDU

KULTUURIKOLLEKTIIVIDE
ESINEMINE JA
TUNNUSTAMINE
ALGUSEGA
KELL 18:30

AVATUD BAAR

LEVEL UP BÄND

ALGUSEGA 21:00

LAANEHARJU KULTUURIKESKUS

VANA BASKINI TEATER
PADISE RAHVAMAJAS

OTT SEPP INDREK TAALMAA JAN UUSPÖLD

23 MAI 2025
KELL 19:00

KALEVIPOJAD

LAVASTAJA ANTTO TERRAS
KUNSTNIK HANNA ALLSAAR

made in Finland

PILET 27 SOODUSPILET 24

TEATER
vana Baskini teater

REAKUULUTUSED

OÜ Abivajaja (Paldiskis) pakub alates 01.02.2025 tööpäeviti vähekindlustatud peredele ja pensionäridele sooja sööki (suppe) 0,5 liitrit + 100 grammi leiba kogumaksumusega 2 eurot 50 senti. Info telefonil 526 8326. Registreerimine meili teel: aviljaste@mail.ru

Noor pere ostab kinnisvara Lääne-Harjus: suvila, maatulundusmaa jne. Pakkuda võib igas seisus ja kõike! Tel 5855 5575

Eramute ja kortermajade fassaadide rekonstrueerimine, soojustamine, krohvimine, pesimine, värvimine ja üldehitustööd. Aitame leida parima lahenduse! Tel 5647 4077. info@europlaster.ee

Projekteerimine. Ehitusluba. Auditid. Kasutusluba. Hoonete

seadustamine.
Helista 5656 2894. Kirjuta majapaberid@gmail.com

Eterniit ja profiilplekiga katuse- tööd. Fassaadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine. mehitus@gmail.com, 5352 9476

PROTTEN Keila õmblustehas võtab tööle õmblejaid uni-versaal- ja *overlok* masinale. Väljaõpe koha peal. Saada CV: prottten@prottten.ee. Info telefonil 5331 0767

Väljaõppinud puulangetajad loikavad parima hinnaga ohtlikke puid, teostame kändude freesimist. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458. info@ohtlikpuu.ee. www.ohtlikpuu.ee

RISTI KOGUDUSE TEATED:

Jumalateenistused Risti kirikus Harju-Ristil kuu 2. ja 4. pühapäeval:

P. 9. märts kl 13 – jumalateenistus
P. 23. märts kl 13 – jumalateenistus

Jumalateenistuste **OTSEÜLEKANDED** ja **SALVESTUSED** on leitavad FB/ristikirik ja koguduse kodulehel. Jumalateenistustest on koos väikelastega võimalik osa saada ka kiriku käärkambris olevas **LASTETOAS**.

Laupäeval, 22. märtsil kl 11 algab Harju-Ristil koguduse- majas uus **LEERIKURSUS** täiskasvanutele – kõigile, kes soovivad vaadata pealispinnalt sügavamale, mõista, kasvada, arutleda ja areneda. Registreerimine ja info risti@eelk.ee ja tel 5564 9256.

SÕBRA TUBA ehk taaskasutuskeskus Risti vanas koolimajas N 11-14 ja L 11-16 või kokkuleppel tel 5344 8571. Teise ringi riided, jalanõud jm.

Õp Annika Laats, tel 55649 256, risti@eelk.ee
www.ristikirik.ee, FB/ristikirik

**Paldiski Lillepood
"LilleStuudio"**

Lillepood LilleStuudio ootab Teid!

Lilled müük
Kimpude tellimine
Lilled pulmadeks
Leinafloristika
Õhupallid

Telefon: +372 5165930
Rae 17, Paldiski linn
Me oleme ka Facebookis

Oleme avatud:
E-R: 10.00-18.00
L: 11.00-16.00
P: Suletud (Eelneval kokkuleppel)

Õnnitleme!

Meie valda sündisid

AURELIA HÄÄTARÕ
DANIIL BORISHKO
MAARA ANETE KIVIBERG
RON POLATOV
GUSTAV TOOMPERE
SORA RUU SAAN

*Mõni hetk on valusam
kui teine.
Mõni hetk on kohe
väga-väga valus...
(J. Tätte)*

Siiras kaastunne Mihklile
ja kogu ta perele

KAARIN TANISSAARE

kaotuse puhul.

Klassikaaslased
Padise Põhikoolist

*On lahkun'd armas hingeke,
kes nüüd on kaitseinglike.
Ta valvab pilve piiri peal
ja soovib teile kõike head...*

Armas Saskia perega!
Avaldame siirast
kaastunnet kalli ema

KAARINI

kaotuse puhul!

Endised mängukaasla-
sed, õpetajad ja
lapsevanemad
Oravapõnnide rühmast.

*On tundeid, mis iial ei sure
ja mälestusi, mida aeg ei vii.*

Südamlik kaastunne
armsale Sandrale ja
tema perele
kalli ema

KAARINI

kaotuse puhul.

Lodijärve Kooli koolipere

*Talvetuultega läksid Sa teele,
ilus mälestus Sinust jääb
meelde.*

Lodijärve Kooli 7. klass,
klassijuhataja ja
lapsevanemad
avaldavad kaastunnet
armsale Sandrale
perega kalli ema

KAARINI

kaotuse puhul.